

Letecká preprava rádioaktívneho žiariča v nesprávnom prepravnom kontajneri

Belgický príjemca zaznamenal 25. 7. 2017 radiačný alarm na úrovni 100 mikroSv/hod. zo vzdialenosti 1,5 m pri prijímaní zásielky označenej ako kusy typu B(U). Zásielka nepoužívaných uzatvorených žiaričov Ir-192 s aktivitou 29,6 GBq bola odosielaná letecky z Káhiry cez Zürich do Bruseli. Po zistení zvýšeného dávkového príkonu bola zásielka okamžite prekrytá olovenou prikrývkou a premiestnená do horúcej komory.

O udalosti bol okamžite informovaný belgický príslušný úrad (FANC), ktorý nasledujúci deň začal vyšetrovanie. Po otvorení zásielky v horúcej komore za pomoci manipulátorov bolo zistené, že žiariče nie sú umiestnené v odtienených kanáloch vo vnútri tieniaceho kontajnera. Zmerané dávkové príkony boli:

- 2,6 mSv/hod vo vzdialenosti 1 m od povrchu,
- 4,2 mSv/hod vo vzdialenosti 0,75 m od povrchu,
- 10,1 mSv/hod vo vzdialenosti 0,5 m od povrchu,
- 55 mSv/hod vo vzdialenosti 5 cm od zdroja.

Ďalej sa potvrdilo, že použitý obalový súbor nie je určený na prepravu tohto typu uzatvorených žiaričov a žiariče boli úmyselne umiestnené mimo tieniacich kanálov prepravného kontajnera bez zabezpečenia ochrany pred ionizujúcim žiarením. Obalový súbor ďalej nebol správne označený a popísaný. Limit pre dávkový limit na povrchu zásielky (2mSv/hod) bol niekoľkonásobne prekročený. Zásielka nebola zapečatená, iba čiastočne prekrytá fóliou a bola odovzdaná na prepravu odosielateľom bez radiačnej kontroly.

Na odhad obdržaných dávok osôb, najmä pasažierov oboch lietadiel bol použitý konzervatívny prístup. Z výsledkov vyplýva, že až do 20 osôb mohlo získať celotelovú osobnú dávku prevyšujúcu limit pre obyvateľstvo s maximom 6,6 mSv pri lete z Káhiry do Zürichu a odhadom 8 osôb maximálnu dávku 3,1 mSv pri lete z Zürichu do Bruselu.

Odhad osobných dávok pracovníkov handlingových služieb letiska v Káhire, v Zürichu a v Bruseli sa ešte spracováva.

